

**การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัด
เทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี**
**Evaluation Project of Competition Excellence School Under Tassaban
Muang Kanchanaburi Kanchanaburi Province**

สรารุท เมือบสน*

Sarawut Maubson

สุเทพ อ่วมเจริญ**

Sutep Uamcharoen

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จำนวน 888 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารเทศบาล จำนวน 33 คน ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำนวน 10 คน ครูผู้สอนจำนวน 153 คน ผู้ปกครองจำนวน 346 คน และนักเรียนจำนวน 346 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต คณะกรรมการบริหารเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียนมีความคิดเห็นตรงกันว่า เหมาะสมในระดับมาก

คำสำคัญ: ประเมินโครงการ/ การแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ

Abstract

The purpose of the research was to evaluate the project on the Excellence Competition of Kanchanaburi Municipal School, Kanchanaburi Province. The evaluation was made on the basis of CIPP Model focusing on aspects of context, input, process and product. The Sample of 888 persons which consisted of 33 Board of Directors Municipalities, 10 school administrators, 153 teachers, 346 students and 346 parents The results showed that the context the input the process and output. Board of Directors, School administrators, teachers, Parents and students agree that the appropriate high agreement level.

Keywords: Evaluation Project/ Competition Excellence.

* นักศึกษานิเทศศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

การศึกษา เป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยวิธีการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนามนุษย์ พัฒนาสังคม และพัฒนาประเทศชาติ ซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องนำความรู้ไปประกอบอาชีพการดำรงชีวิตประจำวัน ที่เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา ซึ่งไม่เพียงแต่การพัฒนาคนในลักษณะเฉพาะตัวเท่านั้น แต่จะต้องพัฒนาสภาพแวดล้อมทางสังคมให้เอื้อต่อการพัฒนาคนอีกด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 18) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สังคมแห่งการเรียนรู้ คือ สังคมของผู้คนที่แสวงหาความรู้ใหม่อยู่เสมอ ผู้คนเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ มีกระบวนการทางสังคมที่เกื้อหนุนส่งเสริมให้บุคคลในสังคมเกิดการเรียนรู้โดยผ่านทางสื่อ เทคโนโลยี สารสนเทศ แหล่งการเรียนรู้ จนสามารถสร้างความรู้ ทักษะ ระบบการจัดการความรู้และระบบการเรียนรู้ที่ดี มีการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันในสังคมทำให้เกิดพลังสร้างสรรค์ ในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถทางด้านวิชาการมากยิ่งขึ้นจึงเป็นเหตุให้โครงการบางโครงการมีประโยชน์มากและเห็นคุณค่าอย่างชัดเจน แต่บางโครงการเมื่อทำไปแล้วไม่เกิดประโยชน์ทำให้สิ้นเปลืองทรัพยากรโดยใช่เหตุ แต่การที่จะระบุว่า

โครงการใดมีประโยชน์มีคุณค่าหรือไม่โครงการความเป็นเลิศทางวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนและเป็นการส่งเสริม พัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อให้ได้ข้อสรุปซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจปรับปรุงพัฒนาและขยายผลโครงการต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานตามโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีว่าประสบผลสำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงไร ดังนั้นจึงได้ทำการประเมินโครงการโดยใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป CIPP Model ของสตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stufflebeam et al., 1971: 128) ซึ่งได้แก่ การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และการประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation) ในการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ให้ความสนใจต่อการจัดโครงการ น็อก (1972: 199) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีจุดหมายเฉพาะดังนี้ 1) เพื่อแสดงให้เห็นถึงเหตุผลที่ชัดเจนของโครงการ อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการตัดสินใจว่าลักษณะใดของโครงการมีความสำคัญมากที่สุด ซึ่งจะต้องทำการประเมินเพื่อหาประสิทธิผลและข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ 2) เพื่อรวบรวมหลักฐานความเป็นจริงและข้อมูลที่จำเป็นเพื่อนำไปสู่การพิจารณาถึงประสิทธิผลของโครงการ 3) เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและข้อเท็จจริงต่างๆ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลของโครงการ 4) เพื่อตัดสินใจว่าข้อมูลหรือข้อเท็จจริงใดที่สามารถนำไปใช้ได้ 5) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รอสซีและฟรีแมน (Rossi and Freeman, 1982: 15) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีจุดมุ่งหมายและเหตุผลดังนี้

1) เพื่อพิจารณาถึงคุณค่าและการคาดคะเนคุณประโยชน์ของโครงการ 2) เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารโครงการ 3) เพื่อเป็นการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินโครงการ 4) เพื่อเป็นการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียเพื่อตัดสินใจในการสนับสนุนโครงการ 5) เพื่อการตรวจสอบว่าการดำเนินโครงการบรรลุถึงเป้าหมายมากน้อยเพียงใด มิทเชล (1982: 595) กล่าวว่า การประเมินโครงการมีความมุ่งหมายที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) เพื่อแสดงผลการพิจารณาถึงคุณค่าของโครงการ 2) เพื่อช่วยให้ผู้ตัดสินใจตัดสินใจได้ถูกต้อง 3) เพื่อการบริการข้อมูลแก่ฝ่ายการเมืองเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบาย ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ (2542: 23) กล่าวว่า เพราะรูปแบบการประเมินชิปช่วยในการหาข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในการดำเนินโครงการ สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2541: 19) กล่าวว่าเพราะเป็นการประเมินอย่างมีระบบแบบแผนที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่างๆ ณัฐพร เล็กเลิศจน (2536: 6) กล่าวว่า เพราะรูปแบบการประเมินชิปให้ความต่อเนื่องในการเก็บข้อมูลและทางเลือกที่เป็นประโยชน์ นิศา ชูโต (2538) อ้างถึงใน บุญเลิศ จันทร์สมคอย (2540: 6) ซึ่งจะให้ข้อเสนอแนะที่ละเอียดเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ สรุปเสนอแนะในการปรับปรุง หยุดหรือขยายผลการดำเนินงานตามโครงการ และนำความรู้ที่ได้มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน อวยพร ตั้งธงชัย (2539: บทคัดย่อ) พบว่าการวิจัยเรื่องการประเมินโครงการพัฒนาและส่งเสริมเยาวชนดีเด่นทางด้านกีฬา โดยใช้รูปแบบจำลองชิป ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า ผู้ที่สอบผ่านการคัดเลือกมีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์ที่โครงการกำหนดวิธีการคัดเลือกมีความเหมาะสมมากแต่ควรมีการทบทวนเกณฑ์การคัดเลือกด้านกระบวนการ พบว่า การดำเนินการและการจัดบริการสวัสดิการของโครงการ มีความเหมาะสมใน

ระดับปานกลาง แต่การดำเนินการของโครงการยังขาดความต่อเนื่อง ความชัดเจน และความเข้าใจที่สอดคล้องกัน ด้านผลผลิต พบว่า นิสิตส่วนมากมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.01–2.50 ระดับความสามารถทางทักษะกีฬาแดงเดิมสำหรับบัณฑิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับพอใช้ถึงปานกลาง รวมทั้งมีเจตคติที่ดีและความพึงพอใจต่อโครงการในระดับมาก อนุกุล บุตรธรรม (2540: 86-88) ได้ประเมินโครงการของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า 1) สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร หัวหน้างาน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ส่วนใหญ่ไม่เคยศึกษาอบรมโครงการของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสามัญศึกษา จังหวัดเลย 2) สภาพปัจจุบันการประเมินโครงการมีการประเมินทุกขั้นตอนและประเมินขณะดำเนินการอยู่ในระดับ 1 3) ปัญหาก่อนการดำเนินการ พบว่า การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการของโรงเรียนขณะดำเนินการคืองบประมาณไม่สอดคล้องกับความสำคัญหรือเป้าหมายวัตถุประสงค์ของโครงการหลังเสร็จสิ้นพบว่าขาดเครื่องมือ ดังเช่น รังสรรค์ อ้วนวิจิตร (2549: บทคัดย่อ) พบว่าการประเมินโครงการพัฒนาครูให้มีวิทยฐานะครูชำนาญการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐมเขต 1 ตามรูปแบบการประเมินโครงการแบบชิป (CIPP Model) โดยแบ่งมิติการประเมินออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต พบว่า 1) ด้านบริบท เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 3) ด้านกระบวนการ พบว่า 3.1) การดำเนินงานในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 3.2) การดำเนินงานในระดับโรงเรียน เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 4) ด้านผลผลิต พบว่า 4.1) ความพึงพอใจต่อการดำเนินงาน

โครงการเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 4.2) ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูเมื่อมีวิทยฐานะครูชำนาญการ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 4.3) ขวัญในการปฏิบัติงานของครูเมื่อมีวิทยฐานะครูชำนาญการ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 4.4) สัมพันธภาพกับเพื่อนร่วมงานของครูเมื่อมีวิทยฐานะครูชำนาญการ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก 4.5) ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของครูเมื่อมีวิทยฐานะครูชำนาญการ เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก อารีย์ อัจฉริยนิช (2550: บทคัดย่อ) พบว่าการประเมินโครงการเพิ่มพูนสมรรถภาพ School Net ประเทศไทย ศึกษากรณีระบบบริหารการเรียนการสอนพบว่าด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านบริบท วัตถุประสงค์ของโครงการ โครงสร้างสถานศึกษา การประสานงานกับสถานศึกษาที่เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องของ School Net มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านปัจจัยนำเข้าพบว่า ความพร้อมของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ สถานที่ ความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในด้านคอมพิวเตอร์ ระบบโปรแกรม ความถูกต้อง ครบถ้วน และทันสมัยของข้อมูล ความเหมาะสมของงบประมาณ และความเหมาะสมของจำนวนบุคลากร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการพบว่า ความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินงาน การปฏิบัติงานตามแผน การนิเทศ กำกับ ติดตามการดำเนินงาน และความสามารถในการบริหารโครงการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ด้านผลผลิตพบว่าบริการด้านบทเรียนแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพของบทเรียนมีความพึงพอใจของผู้ใช้บริการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก จอย อลิซเบท โรบินสัน (2000) ได้ศึกษาโครงการประเมินความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียนในระดับประถมศึกษาพบว่า นักเรียนในระดับประถมศึกษามีความตระหนักในความจำเป็นของการศึกษา ความต้องการของจิตใจ

อารมณ์ ความต้องการของสิ่งแวดล้อมและความต้องการในการให้ความรู้ เมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการของนักเรียนกับพ่อแม่และการรับรู้ของโรงเรียน ปรากฏว่ามีความเหมือนอยู่เพียงเล็กน้อย ซึ่งจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องการประเมินโครงการ จะเห็นได้ว่าการประเมินโครงการส่วนใหญ่พบว่าเป็นการประเมินตามลักษณะการกำหนดรูปแบบหรือประยุกต์ตามรูปแบบต่างๆ ของการประเมินเพื่อวิเคราะห์โครงการที่ประเมินด้วยแบบจำลองชิปของสต๊อฟเฟิลบีม เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการ เพราะจะช่วยทำให้ทราบถึงข้อดี ข้อเสีย จุดเด่น จุดด้อย และข้อบกพร่องต่างๆ ของโครงการ เช่น

1. เพื่อช่วยในการตัดสินใจว่า โครงการไปใช้ซึ่งได้แก่การประเมินว่า โครงการที่จัดทำขึ้นนั้นมีความจำเป็นมากน้อย หรือมีความสมเหตุสมผลหรือไม่มีความเป็นไปได้หรือคุ้มค่ากับเงินทุนค่าใช้จ่ายเพียงไร โครงการที่ต้องการสำหรับกลุ่มเป้าหมายหรือได้รับการสนับสนุนจากเป้าหมายมากน้อยแค่ไหน รวมทั้งขนาดและขอบเขตในการนำ โครงการไปใช้ เป็นต้น การประเมินเหล่านี้จะช่วยให้การประเมินสรุปตัดสินใจสำหรับผู้บริหาร หรือผู้ให้ทุนที่จะตัดสินใจอนุมัตินำโครงการไปดำเนินการ

2. เพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ โดยทำต่อเนื่องหรือขยายโครงการ และรับรองโครงการซึ่งได้แก่ การประเมินภายหลังจากโครงการได้ดำเนินการเสร็จแล้ว เป็นการประเมินเพื่อให้รู้ว่าโครงการดังกล่าวยังมีความจำเป็นที่จะจัดทำให้มีอีกต่อไปหรือไม่ ผลที่ได้จากการดำเนินโครงการตอบสนองคุ้มค่ากับทุนที่สูญเสียไปมากน้อยเพียงใด และโครงการที่ดำเนินการไปนั้นก่อให้เกิดผลข้างเคียงทั้งทางบวกหรือทางลบหรือไม่

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการซึ่งเป็นการประเมินเมื่อโครงการดำเนินไปได้ในระยะหนึ่ง หรืออยู่ในช่วงดำเนินการประเมินเพื่อปรับปรุงส่วนต่างๆ เช่น

3.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ เพื่อให้รู้ว่าวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้นั้นมีการดำเนินโครงการไปได้ระยะหนึ่งมีความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายหรือไม่ ได้รับการยอมรับสนับสนุนในการดำเนินงาน เพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุดเพียงใด

3.2 เนื้อหาของโครงการ เป็นการพิจารณาว่าเนื้อหาของโครงการ สาระกิจกรรมต่างๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการมีความครอบคลุมเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์โครงการหรือไม่ ลำดับขั้นตอนของกิจกรรมเป็นไปตามลำดับที่จะเอื้อต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ นอกจากนั้นก็ยังพิจารณาอีกว่าเนื้อหาสาระของโครงการดังกล่าวมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย มากน้อยเพียงใด

3.3 วิธีดำเนินโครงการโดยพิจารณาว่าโครงการที่กำลังดำเนินการอยู่นั้นมีกลุ่มเป้าหมายร่วมโครงการจำนวนมากน้อยเท่าใด เหมาะสมกับที่กำหนดไว้หรือไม่โครงการมีผู้ร่วมงานเพียงพอ โครงการมีการดำเนินกิจกรรมเป็นอย่างไร ผู้ร่วมโครงการได้รับการเสริมแรงสร้างแรงจูงใจได้มากน้อยเพียงใด

3.4 สภาวะแวดล้อมโครงการ หมายถึง การพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายทางการเมืองหรือการบริหารของผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการว่าให้การสนับสนุนด้านการดำเนินโครงการหรือไม่อย่างไร สัมพันธภาพมีลักษณะอย่างไรขัดแย้งหรือไม่ เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการหรือไม่ ทรัพยากรอื่น ๆ มีมากน้อยเพียงใด ตลอดจนการยอมรับหรือต่อต้านของสาธารณชนที่มีต่อโครงการมากน้อยเพียงใด

4. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการสนับสนุนโครงการจากแหล่งต่างๆ ซึ่งได้แก่ การพิจารณาการสนับสนุนโครงการจากสาธารณชน การเมือง แหล่งเงินทุน รวมทั้งนักวิชาชีพต่างๆ โดยต้องรู้ว่าแหล่งดังกล่าวมีแหล่งใดบ้างให้การสนับสนุนโครงการอย่างแท้จริง ขณะโครงการดำเนินการอยู่

5. เพื่อที่จะได้รับข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการขัดขวางต่อต้านโครงการจากแหล่งต่างๆ ในทางตรงกันข้ามกับวัตถุประสงค์ของการประเมินในข้อที่ 4 นอกจากเราต้องรู้แหล่งที่ให้การสนับสนุนโครงการแล้ว ก็ตามบางครั้งการดำเนินการของโครงการก็ดำเนินการไปได้ไม่สะดวก และวัตถุประสงค์ไม่ได้รับการตอบสนอง ดังนั้นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ เพื่อพิจารณาว่าแหล่งใดบ้างที่ขัดขวาง และเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อจะได้หาทางแก้ไขปรับปรุง ให้โครงการสามารถดำเนินการไปได้สะดวก

6. เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการพื้นฐานด้านต่างๆ ซึ่งหมายถึงการรับรู้ความเข้าใจพื้นฐานอื่นๆ ที่นอกจากความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ ที่ทา การประเมินว่ามีผลต่อโครงการได้แก่ พื้นฐานทางการศึกษา ด้านจิตวิทยา ด้านสังคมวิทยา และด้านเศรษฐกิจ เป็นต้นจะเห็นว่าจากการประเมินวัตถุประสงค์ของโครงการ จะเป็นตัวช่วยให้การตัดสินใจว่าโครงการจะสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้มากหรือน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมิน แบบซีบี (CIPP Model) ตามรูปแบบแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) บริบท (Context) 2) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) 3) ด้านกระบวนการ (Process) 4) ด้านผลิต (Product)

แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการประเมินโครงการจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้เลือกรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ตามรูปแบบแนวคิดของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ในการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี เพราะเป็นรูปแบบการประเมินที่ให้ความสนใจต่อการจัดโครงการประชุม เปี่ยมสมบูรณ์ (2533: 23) เพราะรูปแบบการประเมินชิปช่วยในการหาข้อมูลเพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารในการดำเนินโครงการ สมพร แสงชัย และสุนทร เกิดแก้ว (2537: 123) เพราะเป็นการประเมินอย่างมีระบบแบบแผนที่ชัดเจนและสามารถนำไปใช้ในการประเมินโครงการต่างๆ ญัฐพร เล็กเลิศจวงศ์ (2536: 6) เพราะรูปแบบการประเมินชิปให้ความสำคัญต่อการเก็บข้อมูลและทางเลือกที่เป็นประโยชน์ โดยประเมินใน 4 ด้าน ได้แก่ 1) การประเมินด้านบริบท (Context Evaluation: C) เป็นการประเมินความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ต่อความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง 2) การประเมินปัจจัยนำเข้าหรือปัจจัยป้อน (Input Evaluation: I) เป็นการประเมินเพื่อพิจารณาถึงความเหมาะสมในด้านต่างๆ ได้แก่ ความเหมาะสมด้านวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมด้านบุคลากร ความเหมาะสมด้านอาคาร สถานที่ และความเหมาะสมด้านงบประมาณ 3) การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation: P) เป็นการประเมินการดำเนินงาน ได้แก่ ความสอดคล้องของกิจกรรมการแข่งขัน การจัดกิจกรรม และการนำเสนอที่น่าสนใจ การดำเนินการตามแผนการบริหารโครงการและการกำกับติดตามการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างมากต่อการค้นหาจุดเด่นหรือจุดแข็ง (Strengths) และจุดด้อย (Weakness) ของนโยบาย/แผนงาน/โครงการ 4) การประเมินผลผลิต

(Product Evaluation : P) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการและความพึงพอใจ โดยอาศัยข้อมูลจากการประเมินสถานะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้นและกระบวนการร่วมด้วย จะเห็นได้ว่า การประเมินแบบ CIPP เป็นการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบของระบบทั้งหมด ซึ่งผู้ประเมินจะต้องกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินที่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน กำหนดประเด็นของตัวแปรหรือตัวชี้วัด กำหนดแหล่งข้อมูลผู้ให้ข้อมูล กำหนดเครื่องมือการประเมิน วิธีการที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล และเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

- 1) คณะกรรมการบริหารเทศบาล จำนวน 33 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน รองนายกเทศมนตรี จำนวน 3 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน หัวหน้าส่วนราชการ จำนวน 11 คน
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา 10 คน
- 3) ครู จำนวน 178 คน
- 4) นักเรียน 3,754 คน
- 5) ผู้ปกครอง 3,754 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้วยการเลือกโดยใช้การเปิดตารางเปรียบเทียบของ เคร็ชชีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive or Judgmental Sampling มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 123) จำนวนทั้งสิ้น 888 คน มีรายละเอียดการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างและการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 คณะกรรมการบริหารเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จำนวน 33 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน รองนายกเทศมนตรี จำนวน 3 คน สมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 18 คน และหัวหน้าส่วนราชการ (ปลัดเทศบาล รองปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการสำนักงานการช่าง หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล ผู้อำนวยการกองวิชาการ ผู้อำนวยการกองคลัง ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข ผู้อำนวยการกองสวัสดิการ ผู้อำนวยการกองการศึกษา) จำนวน 11 คน ใช้ประชากรในการเก็บข้อมูล ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive or Judgmental Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีโรงเรียนเทศบาล 1-5 จำนวน 10 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล 1-5 จำนวน 5 คน และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาล 1-5 จำนวน 5 คน ใช้ประชากรในการเก็บข้อมูล ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive or Judgmental Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ครูที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีทั้ง 5 โรงเรียน จำนวน 153 คน โดยการเปิดตารางเปรียบเทียบของเครืจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 120) ได้แก่

3.1 ประชากรครูโรงเรียนเทศบาล 1 จำนวน 43 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน

3.2 ประชากรครูโรงเรียนเทศบาล 2 จำนวน 17 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 14 คน

3.3 ประชากรครูโรงเรียนเทศบาล 3 จำนวน 57 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 48 คน

3.4 ประชากรครูโรงเรียนเทศบาล 4 จำนวน 20 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 19 คน

3.5 ประชากรครูโรงเรียนเทศบาล 5 จำนวน 41 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 36 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ 4 นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ประชากรจำนวน 3,754 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 346 คน ด้วยการเลือกโดยการเปิดตารางเปรียบเทียบของ เครืจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และการเลือกแบบเจาะจง (Purposive or Judgmental Sampling)

กลุ่มตัวอย่างที่ 5 ผู้ปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนที่ร่วมโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ประชากรจำนวน 3,754 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 346 คน ด้วยการเลือกโดยการเปิดตารางเปรียบเทียบของ เครืจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) และการเลือกแบบเจาะจง (Purposive or Judgmental Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ เท่ากับ 1.00 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) และมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน เท่ากับ 0.95 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน เท่ากับ 0.92 แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง เท่ากับ 0.92

1. แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้จัดทำแบบสอบถามเป็น 3 ฉบับ แยกตามลักษณะของผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่าง คือ

1.1 แบบสอบถามสำหรับครูผู้สอน จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา กลุ่มสาระที่สอน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ ครอบคลุม 4 ด้าน คือด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Output Evaluation) ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 9 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 8 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 12 ข้อ ด้านผลผลิต จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

1.2 แบบสอบถามผู้ปกครอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา อาชีพ ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ ครอบคลุม 4 ด้าน คือด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Output Evaluation) ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 3 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 7 ข้อ ด้านผลผลิต จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

1.3 แบบสอบถามสำหรับนักเรียน จำนวน

1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ชั้นที่กำลังเรียน ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 2 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ ครอบคลุม 4 ด้าน คือด้านบริบท (Context Evaluation) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ด้านกระบวนการ (Process Evaluation) และด้านผลผลิต (Output Evaluation) ประกอบด้วย ด้านบริบท จำนวน 2 ข้อ ด้านปัจจัยนำเข้า จำนวน 5 ข้อ ด้านกระบวนการ จำนวน 10 ข้อ ด้านผลผลิต จำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบคำถามปลายเปิด (Open Ended Question) เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured Interview) จำนวน 1 ฉบับ โดยใช้สัมภาษณ์คณะกรรมการบริหารเทศบาล และผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี แบบสัมภาษณ์มีส่วนประกอบ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ ได้แก่ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต

1. ด้านบริบท (Context) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของโครงการแข่งขันความเป็น

เลิศทางวิชาการมีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และอนาคตมีลักษณะอย่างไรวัตถุประสงค์ของโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความชัดเจน เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุงอย่างไร

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ โครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความเหมาะสมกับนโยบายหรือไม่อย่างไร โครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการควรปรับปรุงเกี่ยวกับด้าน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ สถานที่ ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นหรือไม่อย่างไร

3. ด้านกระบวนการ (Process) จำนวน 2 ข้อ ได้แก่ ความเหมาะสมเกี่ยวกับกระบวนการจัดกิจกรรมและการดำเนินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการการบริหารโครงการและการกำกับติดตามการดำเนินงานเป็นอย่างไร

4. ผลผลิต (Product) จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ผลผลิตของโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามจากครู นักเรียนและผู้ปกครองที่ได้รับกลับคืนมา

1.2 นำแบบสอบถามตอนที่ 1 ของแต่ละชุดที่เป็นข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมาแจกแจงความถี่ (Frequency) และคำนวณหาค่าร้อยละ (%) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.3 นำแบบสอบถามตอนที่ 2 ของแต่ละชุดที่เป็นการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ ด้านบริบท (Context) ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) จากผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ และ 3 ระดับ มาตรวจนับคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้านและรายข้อ จำแนกตามกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามแล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

1.4 นำแบบสอบถามตอนที่ 3 ของแต่ละชุดที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาจัดลำดับจัดหมวดหมู่ในแต่ละด้าน เพื่อนำมาใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และเสนอเป็นลักษณะของความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์จากคณะกรรมการบริหารเทศบาลและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาจัดลำดับและจัดหมวดหมู่ในแต่ละด้าน เพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอเป็นลักษณะของความเรียง

ผลการศึกษา

ผลการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีโดยภาพรวม พบว่านักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้งด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ

และด้านผลผลิต นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการบริหารเทศบาลและผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี

2. ผลการประเมิน ด้านบริบท ในภาพรวมพบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการและความสอดคล้องของวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนเห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการบริหารเทศบาลและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี

3. ผลการประเมิน ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวม พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอนเห็นด้วยว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ความเหมาะสมด้านวัสดุอุปกรณ์ ความเหมาะสมด้านบุคลากร ความเหมาะสมด้านอาคารสถานที่และความเหมาะสมด้านงบประมาณ พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการบริหารเทศบาลและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี และครูผู้สอนเห็นว่าความเหมาะสมของงบประมาณอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการประเมินด้านกระบวนการในภาพรวม พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ความสอดคล้องของกิจกรรมการแข่งขัน การจัดกิจกรรมและการนำเสนอที่น่าสนใจ การบริหารโครงการ และการกำกับติดตามการดำเนินงาน พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครู

ผู้สอนมีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการบริหารเทศบาลและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ส่วนความสามารถในการบริหารโครงการและการกำกับติดตามการดำเนินงาน ครูผู้สอนและนักเรียน มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมพบว่า นักเรียน ผู้ปกครองและครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ และความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่า นักเรียน ผู้ปกครอง และครูผู้สอน เห็นว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ นักเรียนและผู้ปกครอง มีความเห็นว่ามีเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการวิจัย พบว่า การประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงโครงการให้มีประสิทธิภาพต่อไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงโครงการ ดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ควรมีการประสานงานของเทศบาลเมืองกาญจนบุรีและโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี เพื่อกำหนดขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานให้ชัดเจนเพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

2. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ควรเตรียมความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์และอาคารสถานที่ที่ใช้ในการแข่งขันให้มีความเหมาะสมและ

เพียงพอกับจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการเพื่อให้ปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการ

3. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการ ควรเพิ่มรายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานภายในโครงการให้ชัดเจนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่กำหนด ซึ่งจะทำให้โครงการมีความน่าสนใจและน่าเชื่อถือ

4. จากผลการวิจัยพบว่า ด้านผลผลิต ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีต่อกิจกรรมในโครงการ เพื่อนำความรู้และทักษะไปให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาและประเมินเกี่ยวกับโครงการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี เช่น โครงการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ด้วยรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (CIPP Model)

2. ควรส่งเสริมให้มีการจัดดำเนินโครงการพัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการระหว่างโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรีและหน่วยงานอื่นๆ เช่น โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

3. ควรมีการวิจัยเพื่อประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการในระดับที่สูงขึ้น เช่น ระดับภูมิภาคและระดับประเทศ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ณัฐพร เล็กเลิศศิริวงศ์. (2536). **การประเมินผลโครงการฝึกอบรมเตรียมอาจารย์ใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาของสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญเลิศ จันทร์สมค้อย. (2540). **ประเมินโครงการพัฒนาบุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ จังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2542). **การวิจัยประเมินผล : หลักการและกระบวนการ**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที พี เอ็น เพรส.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2549). **วิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 2 นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำรา และเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รังสรรค์ อ้วนวิจิตร. (2549). **การประเมินโครงการพัฒนาครูให้มีวิทยฐานะครูชำนาญการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมพร แสงชัย และสุนทร เกิดแก้ว. (2537). **การประเมินโครงการในประเทศไทย**. เอกสารการศึกษารัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2541). **การประเมินผลโครงการ : หลักการและการประยุกต์**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เลียงเชียง.

- อนุกุล บุญธรรม. (2540). การศึกษาการประเมินโครงการของแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อารีย์ อัจฉริยวนิช. (2550). การประเมินโครงการเพิ่มพูนสมรรถภาพ School Net ประเทศไทย ศึกษากรณีระบบบริหารการเรียนการสอน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อวยพร ตั้งธงชัย. (2539). การประเมินโครงการเยาวชนคนดีศรีสุพรรณของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.
- Alan,B.Knox. (1972). **Continuous Program Evaluation**. Chicaco: Rand McNally Co., 1969. Quoted in Peter A.Tyler and Douis M.Cowley
- Horold, E.MitZel. (1982). **Encyciopedia of Education Research**. 5th ed. New York: the Free Press.
- Peter, H.Rossi,and Howard E.Freeman. (1982). **Evaluation:a Systematic Approach**. 2nd ed. Beverly Hill, California:Sage Publications.Inc.
- Robinson, Joy Elizabeth. (1999). **Comprehensive needs assessment project for elementary school students**. Abstract from Proquest File:Dissertaion Abstract Item:aacmq 48040.
- Stufflebeam, Daniel L. (1971). **Education Evaluation and Decision Making**. Itasca, Illinois : F.E. Peacock Publishers, Inc.